

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/160/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7110228736
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2012:7110228736.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Ing. L. M., bytom U.- O., Z. XX, O..U..K. XX, Č. P. proti žalovanému: Obec Holčíkovce, 094 05 Holčíkovce zast. JUDr. Marekom Tkáčom, advokátom, AK, Kukučínova 1, 082 71 Lipany o určovacej žalobe, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu z a m i e t a .

Súd z a v ä z u j e žalobcu uhradiť žalovanému trovy konania vo výške 2,96 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 128,82 eur na účet právneho zástupcu žalovaného JUDr. Mareka Tkáča a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa pôvodne podanou žalobou domáhal, aby súd určil, že doručenie a prevzatie platobných rozkazov žalovanému č.k. 18Rob 1357/96 zo dňa 1.7.1997 dňa 11.7.1997 a č.k. 17 Rob 1361/96 zo dňa 27.6.1997 dňa 11.7.1997 je právne účinné a oba platobné rozkazy sú právoplatnými exekučnými titulmi a zároveň sa domáhal náhrady trov konania. Podanie svojej žaloby odôvodnil tým, že doteraz je vec sp. zn. 4Cb 1/2008 vedená nezákonné na Krajskom súde v Košiciach a o návrhu na žalovaného na zrušenie platobných rozkazov 18Rob 1357/96 z 16.2.2007 a jeho podaní zo dňa 1.3.07 a zo dňa 20.10.08 doteraz súd nerozhodol. Platobný rozkaz sp. zn. 18Rob 1357/96 zo dňa 1.7.1997 však bol náležite doručený dňa 11.7.97 a na základe neho je vedená exekúcia Er 3159/97 pred Okresným súdom Vranov nad Topľou, napriek tomu sudkyňa uviedla, že platobný rozkaz bol niekým zrušený a vec sa bude po 13 rokoch meritórne prerokovávať. Obdobná nezákonná situácia je vo veci sp. zn. 3Cb 4/2008, kde platobný rozkaz sp.zn. 17 Rob 1361/96 z o dňa 27.6.1997, ktorý bol riadne doručený dňa 11.7.1997 a je podľa neho vedená exekúcia Er 3196/97 na Okresnom súde Vranov nad Topľou. Dňa 2.3.2010 sa však Krajský súd v Košiciach pokúsil vec meritórne prerokovať, hoci doteraz nie je riadne rozhodnuté o odporoch žalovaného zo dňa 1.3.2007 a dňa 20.10.2008. Krajský súd v Košiciach chce vec sp.zn.17Rob 1361/96 meritórne prerokovať po 14 rokoch, hoci o návrhu žalovaných na zrušenie už 13 rokov právoplatného platobného rozkazu a o jeho fiktívnych odporoch doposiaľ nie je právoplatné rozhodnuté a odvolací súd rozhodnutie zo dňa 2.2.2009 iba zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie, teda novému rozhodnutiu o návrhu odporcov na zrušenie platobných rozkazov zo dňa 16.2.2007 a o tom, či odpory žalovaného zo dňa 1.3.2007 a dňa 20.10.2008 boli podané včas. Tento záväzný právny názor je vyjadrený v rozhodnutí Ústavného súdu SR z 5.5.2010 I.ÚS 177/2010. Z postoja Krajského súdu v Košiciach vyplýva snaha protiprávne a nezákonnými cestami anulovať 13 rokov právoplatný platobný rozkaz sp.zn. 17Rob 1361/96 zo dňa 27.6.1997. Ďalej v žalobe poukázal žalobca na procesné pochybenia jednak Krajského súdu v Košiciach a jednak Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a opísal priebeh súdneho konania v predmetných veciach. Okrem iného žalobca upozornil, že Krajský súd v Košiciach doteraz v konaní vedenom pod sp.zn. 16Rob 1361/96 ani v konaní 17Rob 1357/96 neposlúchol právne záväzný názor a príkaz Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu

dovolacieho. Tento názor a príkaz, ako postupovať pri vyšetrowaní o návrh žalovaného na zrušenie platobného rozkazu a o jeho odpore zo dňa 1.3.1997 a tiež zo dňa 20.10.2008 je precízne zakotvený v uznesení Najvyššieho súdu sp.zn. 1 Obdo V 50/2007-80 zo dňa 6.6.2008, ktorým dovolací súd zrušil obe uznesenia. Na strane č 6 uznesenia dovolacieho súdu zo dňa 6.6.2008 sp.zn. 1 Obdo V 21/2008 je uvedené: Odvolací súd uznesenie súdu 1.stupňa len zrušil a vec mu nevrátil na ďalšie konanie, prípadne uznesenie súdu 1.stupňa nezmenil a návrh na zrušenie platobného rozkazu nezamietol. Týmto procesným postupom odvolacieho súdu vznikla procesná situácia, že o návrhu žalovaného zo dňa 16.2.2007 rozhodnuté nebolo a odvolací súd ani iným spôsobom sa s týmto podaním nevyrovnal, napríklad tým, že by súdu 1.stupňa uložil vykonať dokazovanie, či platobný rozkaz bol doručený riadne do vlastných rúk. Totiž názor odvolacieho súdu, že platobný rozkaz bol náležite doručený, nemá oporu v doterajšom obsahu spisu. Žalovaný namieta, že platobný rozkaz bol prevzatý osobou, ktorá na to nebola oprávnená. Preto bolo treba zistiť, kto v uvedenom období bol oprávnený za žalovaného zásielky určené do vlastných rúk preberať. Na strane 7 je uvedené: Preto rozhodnutie súdu I. stupňa je za tohto stavu predčasné. Na doručení sa nachádza nečitateľný podpis, preto pokiaľ žalovaný tvrdí, že zásielku prevzala pani M. A., je treba ju vypočuť, rovnako ako vtedajšieho starostu Ing. U.. V spise sa nachádza uznesenie zo dňa 18.3.2008 o začatí trestného stíhania žalobcu a Ing. U., majúce súvislosť s vydaným platobným rozkazom, je preto treba zistiť, či je skončené a s akým výsledkom je skončené. Bez vykonania tohto dokazovania a v prípade potreby aj ďalšieho dokazovania, napr. znaleckého, nie je možné posúdiť, či platobný rozkaz je právoplatný a vykonateľný, keď navyš sa súd I. stupňa ani nevyrovnal s právnymi následkami podaného odporu zo dňa 1.3.2007 proti platobnému rozkazu vtedy navyš s opravným uznesením, ktoré odvolací súd už v roku 2007, pre jeho nezákonnosť zrušil. Krajský súd v Košiciach teda doteraz neposlúchol príkazu dovolacieho súdu a nevykonal vyšetrowania a dokazovania za prítomnosti žalobcu i žalovaného a nevyočul za prítomnosti účastníkov konania svedkov A. a U., riadnym a kontrolovateľným spôsobom nezistil kto všetko bol oprávnený za žalovaného preberať zásielky určené do vlastných rúk, nezistil obsah a okolnosti uznesenia zo dňa 18.3.2008, ktorým bolo začaté trestné stíhanie žalobcu a Ing. U. majúce súvislosť s vydaným platobným rozkazom, nevykonal znalecké dokazovanie, nevykonal ani ďalšie potrebné dokazovanie za prítomnosti účastníkov konania. Krajský súd v Košiciach konajúci Dr. Hribom sa vyššie uvedeným šetrením, ktoré nariadil dovolací súd vyhol a napriek tomu ihneď dňa 20.10.2008 doručil znovu po 11 rokoch platobný rozkaz povinnému, ktorý mu ihneď taktiež dňa 20.10.2008 podal odpor proti platobnému rozkazu 17Rob 1361/96 aj 18Rob 1357/96. Celá vec sa previedla do konania označeného 3Cb 4/2008 a 4Cb 1/2008 s tým, že vec sa meritórne prejedná po 11,5 rokoch. Vec okolo návrh žalovaného na zrušenie platobných rozkazov z 16.2.2007 tak nie je ani po 3 rokoch a 9 mesiacoch náležite a podľa pokynu dovolacieho zo dňa 6.6.2008 prejednaná a rozhodnutá. Odvolací súd totiž svojím uznesením 2 Obo 40/2009 z 27.5.2009 uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 2.2.2009 iba zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Toto uznesenie odvolacieho súdu nebolo zrušené ani uznesením dovolacieho súdu 1 Obdo V 36/2009 zo dňa 17.12.2009. Uvedené je potvrdené uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 5.5.2010 sp. zn. I.ÚS 177/2010. Ústavný súd Slovenskej vo vyššie uvedenom uznesení opísal neústavnosť a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nezrušil len preto, že uznesením 20bo 40/09 vec skončená nebola, ale bola len vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie a teda žalobca má stále možnosť a právo svoje vyššie uvedené nároky a práva na spravodlivé konanie uplatniť pred krajským súdom, ktorého povinnosťou je riadne zistiť skutkový stav veci, vykonať dôkazy listinami aj výsluchy, všetko za prítomnosti všetkých účastníkov konania a vykonať dôkazy spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 1 T 197/04. Podaním zo dňa 9.1.2012 navrhol žalobca pripustiť zmenu žaloby a to tak, aby súd určil, že uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 11. 10. 2007 č. k. 18Rob/1357/1996, ktorým bol zrušený právoplatný platobný rozkaz Krajského súdu v Košiciach č. k. 18Rob/1357/96 z 01. 07. 1997, je ničotným, neexistujúcim paaktom, ktorým nezakladá žiadne právne účinky, uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 11. 10. 2007 č. k. 17Rob/1361/1996, ktorým bol zrušený právoplatný platobný rozkaz Krajského súdu Košice č. k. 17Rob/1361/1996 z 27. 06. 1997, je ničotným, neexistujúcim paaktom, ktorý nezakladá žiadne právne účinky, pokyn Krajského súdu Košice zo dňa 14. 10. 2008, na základe ktorého bol dňa 15. 10. 2008 po 11 rokoch znovu rozoslaný platobný rozkaz č. k. 18Rob/1357/1996 z 01. 07. 1997 odporcovi Obci Holčikovce, je ničotným, neexistujúcim paaktom, ktorým nezakladá žiadne právne účinky, pokyn Krajského súdu Košice zo dňa 14. 10. 2008, na základe ktorého bol 15. 10. 2008 po 11 rokoch znovu rozoslaný platobný rozkaz Krajského súdu Košice č. k. 17Rob/1361/1997 z 27. 06. 1997 odporcovi Obci Holčikovce, je ničotným, neexistujúcim paaktom, ktorým nezakladá žiadne právne účinky, pokyn Krajského súdu Košice zo dňa 31. 10. 2008, na základe ktorého bola vec vedená na Krajskom súde v Košiciach č. k. 18Rob/1357/1996 preradená k prejednaniu Krajskému súdu v Košiciach pod č. k. 4Cb/1/2008, je ničotným, neexistujúcim paaktom, ktorým nezakladá žiadne právne účinky,

pokyn Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. 10. 2008, na základe ktorého bola vec vedená na Krajskom súde v Košiciach č. k. 17Rob/1361/1996 preradená k prejednaniu Krajskému súdu v Košiciach pod č. k. 3Cb/4/2008, je ničotným, neexistujúcim paaktom, ktorým nezakladá žiadne právne účinky. Zároveň žiadal náhradu trov konania.

Žalovaný uviedol, že v tomto spore nemá pasívnu legitímáciu a to z dôvodu, že žalobca sa voči žalovanému domáha určenia, že doručenie a prevzatie platobných rozkazov žalovanému, č. k. 18Rob 1357/96 z 1. 7. 1997 dňa 11. 7. 1997 a č. k. 17 Rob 1361/96 z 27. 6. 1997 dňa 11. 7. 1997 je právne účinné a obidva platobné rozkazy sú právoplatnými exekučnými titulmi. Tým napáda postup súdu v konaniach vedených pred Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 4Cb 1/2008 a pod sp. zn. 3Cb 4/2008/, v ktorých predmetné platobné rozkazy boli v zmysle § 174 ods. 2 O. s. p. včasným podaním odporov zrušené a vo veciach bolo nariadené pojednávanie.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, výsluchom žalovaného, písomnými podaniami žalobcu zo dňa 9.1.2012 a zo dňa 31.1.2012, spisom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cb 4/2008, spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 1T/197/2004 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav veci:

Žalobca v písomnom podaní zo dňa 9.1.2012 uviedol, že podanej žalobe trvá. V oboch dotknutých veciach sp. zn. 4 Cb 1/2008 aj 3 Cb 4/2008 Krajský súd v Košiciach postupoval vedome nezákonne, aby ochránil dlžníka Obec Holčikovce pred povinnosťou uhradiť svoje dlhy. Návrh žalovaného na zrušenie oboch platobných rozkazov podaný na Krajskom súde v Košiciach dňa 15.2.2007 vôbec nemal byť prerokovaný a konanie malo byť zastavené. Návrh žalovaného na zrušenie platobného rozkazu totiž nie je nič iné, než pokus o nezákonnú a neprijateľnú revokáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.10.2011, sp. zn. 5Cdo 280/2010, podľa ktorého prekážka prv začatého súdneho konania zabraňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka je daná, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej Slovensku je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konaním a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Ak nie je splnený čo len jeden znak, nejde o tú istú vec. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. O tých istých účastníkoch ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia účastníkov už skončeného konania. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplývajúci z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený. Podmienky totožnosti účastníkov konania a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne. Súdny hrubo zneužili svoje právomoci, aby protiprávne zlikvidovali právoplatný platobný rozkaz Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 18Rob 1357/1996 vydaný 1.7.1997, hoci z dôkazov založených do spisu 4Cb 1/2008 veľmi dobre vedeli, že prevzatie platobného rozkazu žalovaným, za ktorého zásielku prevzala pani A., bolo riadne a bezchybné, tak ako stovky a tisíce iných ňou v rokoch 1991-2004 prevzatých zásielok do vlastných rúk žalovaného. Hoci ich úsilie smerovalo k protiprávnemu vymazaniu a zabráneniu škody na strane žalovaného vo výške 12.000.000, - Sk, (za ktorú bol bývalý starosta Ing. B. U. odsúdený vo veci 1T 197/04 pred Okresným súdom Vranov nad Topľou, pretože riadne prevzal platobný rozkaz 18Rob 1357/1996 dňa 14.7.1997, tento zatajil pred zastupiteľstvom a nepodal proti nemu odpor) a súčasne ich úsilie vo forme zneužitia právomoci verejného činiteľa smerovalo k tomu, aby žalobcovi vznikla škoda vo výške 12.000.000, - Sk tým, že žalovaný nezákonne po 11 rokoch zneplatní platobný rozkaz. Súdny sú vedené zlým úmyslom urobiť platobný rozkaz 18Rob 1357/96 neexistujúcim a tým nelegálne zastaviť exekúciu EX 1020/97 vedenú žalobcom ako oprávneným už 12 rokov. Vec okolo návrhu žalovaného zo dňa 16.2.2007 na zrušenie platobných rozkazov nie je ani po 5 rokoch riadne a podľa pokynu dovolacieho súdu zo dňa 6.6.2008 prejednaná a rozhodnutá. Odvolací súd totiž svojím uznesením sp.zn. 2 Obo 40/2009 zo dňa 27.5.2009 uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 2.2.2009 iba zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Toto uznesenie odvolacieho súdu nebolo zrušené ani uznesením dovolacieho súdu 1 Obdo V 36/2009 z 17.12. 09. Uvedené je potvrdené uznesením Ústavného súdu Slov z 5.5.2010 I.ÚS 177/2010. Žalobca ďalej popísal priebeh konania na Krajskom súde v Košiciach.

V podaní zo dňa 31.1. 2012 žalobca v podstate uviedol tie isté skutočnosti, ako v žalobe a predchádzajúcich písomných podaniach. Okrem iného ešte uviedol, že je veriteľom žalovaného pre dodávku čistiarne odpadových vôd v režime Hosp. zákonníka v rokoch 1991-1992. Žalovaný v rokoch 1994-1996 niekoľkokrát dlh uznal, ale vyhýbal sa úhrade. Preto boli v roku 1996 podané žaloby na úhradu a Krajský súd v Košiciach vydal dňa 27.6.1997 platobný rozkaz 17Rob 1361/96, ktorý bol žalovanému doručený 11.7.1997, a dňa 1.7.1997 platobný rozkaz 18Rob 1357/96, ktorý bol žalovanému doručený 14.7.1997. Oba platobné rozkazy sa stali právoplatnými a vykonateľnými dňa 1.8.1997 a od 6.11.1997 bola vedená exekúcia Er 3159/97, EX 1020/97 Exekútorským úradom Vranov nad Topľou a Er 3196/97, EX 586/99 Exekútorským úradom Trebišov.

Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že žiada žalobu zamietnuť v plnom rozsahu a to z dôvodu, že Okresný súd vo Vranove nad Topľou nemôže rozhodnúť o uzneseniach Krajského súdu v Košiciach a ani o pokynoch Krajského súdu v Košiciach, ako tu bolo spomínané, že sú ničotné, a z tohto dôvodu Obec nemá pasívnu legitimitáciu. Najvyšším súdom SR bolo konštatované, že platobné rozkazy, ktoré spomína vo svojej žalobe žalobca, napriek jeho tvrdeniam, neboli doručené tak, ako to udáva žalobca vo svojom písomnom návrhu a vo svojich tvrdeniach, ktoré zaslal tunajšiemu súdu.

Z pripojeného spis Krajského súdu v Košiciach spisovej značky 3Cb/4/2008 vyplýva, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Obo 40/2009 zo dňa 27.5.2009 bolo zrušené uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 2.2.2009 č.k. 3 Vb 4/2008.169, ktorým Krajský súd v Košiciach zamietol návrh na zrušenie platobného rozkazu a zamietol odpory zo dňa 1.3.2007 a 20.10.2008 proti platobnému rozkazu vydanému Krajským súdom v Košiciach dňa 27.6.1997 č.k. 17Rob 1361/96-24 a vec vrátil súdu 1.stupňa na ďalšie konanie a to z dôvodu, že platobný rozkaz nebol žalovanému riadne doručený tak 14.7.1997 ako ani 31.7.2003. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.6.2009.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou spisovej značky 1T/197/2004 a rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 24. 08. 2005 č. k. 1T/197/2004-296, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 15. 10. 2005 vyplýva, že obžalovaný Ing. B. U., nar. X.XX.XXXX bol uznaný vinným, že ako starosta obce Holčikovce v dňoch 27.2.1996, 7.8.1996 a 6.11.1996 v Holčikovciach uznal dlhy a úroky z omeškania v prospech firmy F.L.O.P. Ing. Ladislav Militký Ostrava v celkovej výške 1.496,415,- Sk napriek tomu, že podľa článku 14 ods. 1 písm. o, štatútu Obce Holčikovce nakladať s majetkom obce v hodnote nad 50.000 Sk spadalo do právomoci obecného zastupiteľstva, pričom v dňom 11.7.1997, 14.7.1997 a 31.10.1997 prevzal platobné rozkazy Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 18Rob 1357/96 z 1.7.1997 o zaplatenie sumy 86.513 Sk s úrokmi firme F.L.O.P. Ing. Ladislav Militký Ostrava sp.zn. 17 Rob 1361/96 z 27.6.1997 o zaplatenie sumy 99.997 Sk s úrokmi a firme F.L.O.P. Ing. Ladislav Militký Ostrava sp.zn. 9Cb 1932/96 z 21.10.1997 o zaplatenie 865.134 Sk s úrokmi firme F.L.O.P. Ing. Ladislav Militký Ostrava, o doručených platobných rozkazoch neinformoval obecné zastupiteľstvo, čím porušil ustanovenie čl. 16 ods. 2 , čl. 15 ods. 1 písm. d) Štatútu Obce Holčikovce v dôsledku konania obžalovaného vznikla škoda Obci Holčikovce vo výške 12.000,000 Sk.

Podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „OSP“), návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podanie určovacej žaloby je viazané na preukázanie naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c) OSP.

Základným procesným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je v zmysle § 80 písm. c) OSP existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania sa súd musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania. Určovacia žaloba predpokladaná uvedeným ustanovením je preventívneho charakteru a má miesto jednak tam, kde možno pomocou nej eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu a k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak, jednak v prípadoch, v

ktorých určovací žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu, tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov účastníkov. Tieto funkcie určovacej žaloby korešpondujú práve s podmienkou naliehavého právneho záujmu; ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať, že ich určovací žaloba bude plniť, nebude ani naliehavý právny záujem na takomto určení. Ak súd zamietá určovaciu žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, je vylúčené, aby súčasne žalobu preskúmal po vecnej stránke. (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Cdo 111/2008, zo dňa 30. júna 2009)

Podľa výkladu podávaného ustálenou súdnou praxou je naliehavý právny záujem daný najmä tam, kde by bez požadovaného určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo by sa jeho postavenie stalo neistým. Žaloba preto spravidla nemôže byť opodstatnená tam, kde možno žalovať na splnenie povinnosti podľa § 80 písm. b) OSP. Určovacia žaloba podľa § 80 písm. c) OSP je skôr preventívneho charakteru a má miesto jednak tam, kde jej pomocou možno eliminovať stav ohrozenia práva či neistoty v právnom vzťahu a k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak, a jednak v prípadoch, v ktorých určovací žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravy, tvoriace určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov účastníkov. Tieto funkcie korešpondujú s podmienkou naliehavého právneho záujmu. Ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať, že ich určovací žaloba bude plniť, nebude ani právny záujem na takomto určení. (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Cdo 28/2009, zo dňa 26. mája 2010)

Právny záujem žalobcu musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosť, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektmi: žalovaným je popieraná existencia (neexistencia) práva, či právneho pomeru navrhovateľa, teda je tu stav, že právo, resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný (existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi účastníkmi); jestvuje ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia navrhovateľa, ktorý nemožno odstrániť inak len určovacím výrokom; jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty, resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacieho návrhu. (Z odôvodnenia Rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 91/2006)

Z demonštratívnej povahy výpočtu druhov návrhov na začatie konania obsiahnutej v zákone možno vyvodiť aj existenciu iných druhov žalôb v zákone výslovne neupravených.

Judikatúrou súdov boli však vymedzené aj určovacie žaloby, ktoré zákon nepripúšťa. V danom prípade súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 254/2007 týkajúce sa určenia neplatnosti osvedčenia o dedičstve. Vo vyššie uvedenom rozhodnutí bolo najskôr odvolacím súdom, ktorý žalobu zamietol uvedené, že právny názor, že by platnosť dohody uzavretej v konaní o dedičstve, bolo možné preskúmať v sporovom konaní, by viedlo k neprijateľným dôsledkom. Znamenalo by totiž, že by sa opätovne rozhodovalo o otázke, o ktorej už bolo vo vzťahu medzi dedičmi právoplatne rozhodnuté. Dovolací súd potom vyslovil názor, že v prejednávanej veci notár poverený súdom vydal osvedčenie o dedičstve, pričom úkony notára, ako súdneho komisára sú úkonmi súdu a ním vydané osvedčenie o dedičstve zo zákona nadobúda povahu právoplatného uznesenia o dedičstve. Dovolací súd zhodne s názorom odvolacieho súdu zdôrazňuje, že rozhodnutie súdu vydané v sporovom konaní o tom, že dohoda o vyporiadaní dedičstva je neplatná by nemohlo mať vplyv na účinky a vykonateľnosť osvedčenia o dedičstve. Pokiaľ teda zákon zveruje posúdenie určitej právnej otázky súdu uskutočňujúcemu konanie o dedičstve, potom sa nemožno úspešne domáhať rozhodnutia o tejto právnej otázke v sporovom konaní.

S poukazom na vyššie uvedené je preto súd toho názoru, že napriek tomu, že zákon v § 80 OSP vychádza z demonštratívnej povahy výpočtu druhov návrhov na začatie konania a možno vyvodiť aj

existenciu iných druhov žalôb v zákone výslovne neupravených, existujú aj určovacie žaloby, ktoré zákon neprípúšťa. V rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 254/2007 bola vyslovená neprípustnosť určenia neplatnosti osvedčenia o dedičstve, ktoré má povahu právoplatného uznesenia súdu. Súd je preto toho názoru, že ani určovacia žaloba, ktorou by sa zasahovalo do prebiehajúceho konania - v danom prípade do konania pred Krajským súdom v Košiciach, nie je prípustná.

Vzhľadom na vyššie uvedenú judikatúru je súd toho názoru, že v danej veci, kde sa žalobca domáha ničotnosti a neexistencie uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 11. 10. 2007 sp.zn. 18Rob/1357/1996, uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 11. 10. 2007 sp.zn. 17Rob/1361/1996, pokynu Krajského súdu Košice zo dňa 14. 10. 2008, pokynu Krajského súdu Košice zo dňa 14. 10. 2008, pokynu Krajského súdu Košice zo dňa 31. 10. 2008, pokynu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. 10. 2008, žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

Určovacia žaloba je totiž žalobou preventívneho charakteru a má miesto jednak tam, kde možno pomocou nej eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu a k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak, jednak v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu, tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov účastníkov. Pokiaľ však ide o platobné rozkazy Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 18Rob/1357/1996 a sp. zn. 17Rob/1361/1996, ohľadne predmetných platobných rozkazov prebiehajú na Krajskom súde v Košiciach doposiaľ právoplatne neskončené súdne konania pod sp. zn. 3 Cb 4/2008 a pod sp. zn. 4 Cb 1/2008. V predmetných konaniach sa prejednáva nárok žalobcu na plnenie z platobných rozkazov Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 18Rob/1357/1996 a sp. zn. 17Rob/1361/1996. Súd je preto toho názoru, že žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem v predmetnej určovacej žalobe, ktorá je žalobou preventívneho charakteru, ak už medzi žalobcom a žalovaným prebiehajú konania ohľadne toho istého právneho vzťahu vyplývajúceho z platobných rozkazov Krajského súdu v Košiciach, v ktorých konaniach žalobca žaluje žalobcu na splnenie povinnosti podľa § 80 písm. b) OSP a zároveň je v týchto konaniach žalobca oprávnený podávať návrhy na dokazovanie, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, podávať riadne a mimoriadne opravné prostriedky. V uvedených konaniach teda žalobca môže účinne eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu a k zodpovedajúcej náprave možno dospieť účinnejšie než určovacou žalobou v tomto konaní. Súd je toho názoru, že akákoľvek určovacia žaloba z daného právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je nadbytočná a nemôže mať na nej žalobca naliehavý právny záujem, pretože uvedenými otázkami sa musí prejudiciálne zaoberať aj Krajský súd v Košiciach. Ak jestvuje ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, odstránenia tejto neistoty z právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným sa môže žalobca plne domáhať v prebiehajúcich konaniach pred Krajským súdom v Košiciach. V prípade existencie konania ohľadne žaloby priamo na splnenie povinnosti treba vždy považovať za neprípustnú určovaciu žalobu, ktorá neslúži potrebám praktického života, spornosť nerieši a vedie iba k nárastu počtu súdnych sporov. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu a záver súdu o neexistencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prístupným nástrojom ochrany jeho práva a či snád' spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Žalobca v samotnej žalobe uviedol, že on ako žalobca má stále možnosť a právo svoje vyššie uvedené nároky a práva na spravodlivé konanie uplatniť pred krajským súdom.

Súd teda poukazuje na to, že pokiaľ bolo zverené posúdenie určitej právnej otázky súdu ohľadne žaloby na plnenie, potom sa nemožno úspešne domáhať rozhodnutia o tejto právnej otázke, resp. otázke vyplývajúcej z toho istého právneho vzťahu žalobou určovacou. Súd preto zamietol žalobu žalobcu v danej veci pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, pričom je vylúčené, aby súčasne žalobu preskúmal po vecnej stránke. Súd sa preto nezaoberal aktívnou ani pasívnou vecnou legitimáciou účastníkov konania.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, súd určovací žalobu žalobcu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Súd priznal právnomu zástupcovi žalovaného trovy právneho zastúpenia podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhlášky“) spolu v sume 128,82 eur za 2 úkony právnej služby podľa § 11 ods.1 písm. a), § 14 ods. 1 písm. a), b) vyhlášky, teda za prevzatie a prípravu zastúpenia dňa 23.5.2011 a písomné vyjadrenie vo veci samej dňa 24.5.2011 a 2x paušálnu náhradu (2x 7,41 eur), teda 14,82 eur.

Ďalej súd priznal žalovanému cestovné na pojednávanie dňa 2.2.2012 z Holčikoviec do Vranova n.T. a späť podľa cestovných poriadkov v priemernej výške 2x 1,48 eur, teda spolu 2,96 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.